

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, αποτελείται από οκτώ Κεφάλαια και τριάντα δύο άρθρα.

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1-4) αφορούν ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1217/2009 του Συμβουλίου της 30ής Νοεμβρίου 2009, «για τη δημιουργία δικτύου γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης όσον αφορά τα εισοδήματα και την οικονομική λειτουργία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα», κατ' αντικατάσταση των σχετικών ρυθμίσεων του ν. 4384/2016 (άρθρο 1 νομοσχεδίου), ζητήματα συμμετοχής Ο.Τ.Α. στις δημόσιες δαπάνες και αρμοδιότητες διαχείρισης εγγειοβελτιωτικών έργων (άρθρο 2), τη σήμανση λιπασμάτων, την ανασυγκρότηση «Τεχνικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Λιπασμάτων (ΤΕ.Γ.Ε.Λ.)», και τη σύνταξη της προθεσμίας απόφασης επί ένστασης κατά πράξης επιβολής διοικητικού προστίμου για παράβαση του ν. 1565/1985 περί λιπασμάτων (άρθρο 3), καθώς και ζητήματα «εθνικής απογραφής βιοποικιλότητας» του ν. 3937/2011, και εφαρμογής του άρθρου 9 της Διεθνούς Συνθήκης «σχετικά

με τους φυτογενετικούς πόρους για τη διατροφή και τη γεωργία», όπως έχει κυρωθεί με το άρθρο πρώτο του ν. 3165/2003 (άρθρο 5 του νομοσχεδίου).

Το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 5-11) περιλαμβάνει αποσαφήνιση και αναδιατύπωση διατάξεων του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 περί καλλιέργειας ποικιλιών κάνναβης «του είδους *Cannabis Sativa* L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2%» (άρθρο 5), του άρθρου 13 του ν. 4036/2012 περί διοικητικών κυρώσεων «επί παραβάσεων σε θέματα υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων» (άρθρο 6), του άρθρου 1 παρ. 3 του ν. 4139/2013 περί επιτρεπτού ορίου περιεκτικότητας βιομηχανικής κάνναβης σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) (άρθρο 7), περί έκδοσης άδειας εγκατάστασης κτηνοτροφικής μονάδας του ν. 4056/2012 (άρθρο 8). Θεσπίζονται, εξ άλλου, πληροφοριακή βάση δεδομένων με την ονομασία «Εθνικό ηλεκτρονικό μελισσοκομικό μητρώο» και «ατομική μελισσοκομική ταυτότητα» (άρθρο 9), ρυθμίζονται δε, και κατ' εξουσιοδότηση προς τον αρμόδιο Υπουργό, θέματα της αγοράς αυγών κατανάλωσης (άρθρο 10) και «διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης» του ν. 4351/2015 (άρθρο 11).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 12-13) ρυθμίζονται ζητήματα αλιείας και, ιδίως, διοικητικών κυρώσεων για παραβάσεις του Αλιευτικού Κώδικα (ν.δ. 420/1970 – άρθρο 12 του νομοσχεδίου), καθώς και ζητήματα λειτουργίας των «Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιέργειών (Π.Ο.Α.Υ.)» του ν. 4282/2014, και είσπραξης από τους οικείους Δήμους των εσόδων από την εκμίσθωση των αντίστοιχων θαλάσσιων και λιμναίων εκτάσεων (άρθρο 13).

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 14-16) αφορά κυρώσεις και ελέγχους για παραβάσεις διατάξεων του ν. 2538/1997 περί κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων και του ν. 3698/2008 περί κτηνιατρικών γραφείων παραγωγικών ζώων (άρθρο 14), ζητήματα αναγνώρισης σχολών επαγγελματιών κρέατος και πιστοποίησης επαγγελματικής ικανότητας κρεοπώλη και εκδοροσφαγέα, του ν. 1790/1988 και του π.δ. 126/2000, αντιστοίχως (άρθρο 15), καθώς και ζητήματα «Εθνικού Προγράμματος Συλλογής και Διαχείρισης νεκρών ζώων (ΕΠ-ΣΥΔ)» του ν. 4351/2015 (άρθρο 16 του νομοσχεδίου).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' (άρθρα 17-18) συνιστώνται στη νομική υπηρεσία του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) δύο επιπλέον θέσεις δικηγόρων που προσλαμβάνονται με έμμισθη εντολή (άρθρο 17), και ρυθμίζονται θέματα του «Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.)» του ν. 1474/1984 (άρθρο 18 του νομοσχεδίου).

Το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 19-26), με τίτλο «Οικονομικές και λοιπές ρυθμίσεις», περιλαμβάνει διατάξεις για την ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων προς γεωργικούς συνεταιρισμούς, οι οποίες κρίθηκαν αντίθετες προς το ενωσιακό δίκαιο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα δικαστήρια της ΕΕ (Δικαστήριο και Γενικό Δικαστήριο) (άρθρο 19), για την εκκαθάριση δαπανών μετακίνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αμοιβής ορκωτών ελεγκτών Περιφερειών και ιδιωτών κτηνιάτρων εκτροφής «για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των αιγοπροβάτων και των αγελαίων βοοειδών (REV-1)», καθώς και επιχορήγησης εκτροφέων που συμμετείχαν σε προγράμματα επιτήρησης σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας βοοειδών (άρθρα 20 και 21), διατάξεις για την επίδοση πράξεων σχετικών με την ανάκτηση ποσών που έχουν αχρεωστήτως ή παρانونόμως καταβληθεί, σε βάρος του «Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π.)», και για την επέκταση της καταβολής του εφάπαξ ποσού του άρθρου 12 παρ. 1 του ν. 4575/2018 στο ερευνητικό προσωπικό του «Μπενεακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου» (άρθρο 22), διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 4 (ορισμός αρμόδιων εθνικών αρχών ελέγχου) του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017, «για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα» (άρθρο 23 του νομοσχεδίου), διατάξεις για την ανασυγκρότηση του «Συμβουλίου Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΣΣΣ)» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (άρθρο 24), για τη διατήρηση, ως ελαφρών πλημμελημάτων, των ειδικών αδικημάτων της «φθοράς αγροτικού κτήματος» και της «φθοράς με ζώα» (άρθρο 25), και για την επαναφορά σε ισχύ του άρθρου 35 του ν. 4384/2016 περί «αγροδιατροφικών συμπράξεων» των Περιφερειών (άρθρο 26).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ' (άρθρα 27-30) πολλαπλασιάζεται το διοικητικό πρόστιμο για «παραγωγή και διάθεση νοθευμένων τροφίμων», και εισάγονται οι παραβάσεις της «μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας σχετικής με την παραπλανητική επισήμανση, παρουσίαση, και διαφήμιση των τροφίμων που αφορούν ειδικώς στον προσδιορισμό του τόπου

παραγωγής, προέλευσης ή μεταποίησης των τροφίμων», και της «μη συμμόρφωσης ως προς τη σήμανση της χώρας καταγωγής των προϊόντων και τη χρήση ενδείξεων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.), Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων (Ε.Π.Ι.Π.) και ενδείξεων βιολογικών προϊόντων» (άρθρα 27 και 28). Επίσης, εναρμονίζονται οι ποινές για τα ποινικά αδικήματα του άρθρου 27 («Ποινικές κυρώσεις επί μη συμμόρφωσης στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών, της υγείας και προστασίας ζώων και της διαχείρισης ΖΥΠ και ΠΠ») του ν. 4235/2014 προς τις σχετικές διατάξεις του νέου Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019), και εισάγεται επιβαρυμένη μορφή, λόγω απειλούμενης βλάβης στην υγεία, του αδικήματος της «με πρόθεση παραγωγής, εισαγωγής, εξαγωγής, αποθήκευσης, διακίνησης ή διάθεσης στην κατανάλωση τροφίμων, τα οποία κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής είναι νοθευμένα» (άρθρο 29). Τέλος, εισάγεται ρύθμιση για την ενίσχυση των ανέργων απασχολούμενων εποχιακώς σε αγροτικές εργασίες (άρθρο 30).

Το Κεφάλαιο Η' (άρθρα 31-32) περιλαμβάνει απαρίθμηση καταργουμένων διατάξεων (άρθρο 31), και ακροτελεύτιο άρθρο 32, περί του χρόνου έναρξης της ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 4

Με την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τον τυχόν συναρμόδιο Υπουργό να ορίζουν «τα μέτρα για την προστασία και προαγωγή των δικαιωμάτων των γεωργών, [τους] όρο[ους] και [τις] προϋποθέσεις για την πραγμάτωσή τους και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 9 της Διεθνούς Συνθήκης σχετικά με τους φυτογενετικούς πόρους για τη διατροφή και τη γεωργία που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3165/2003 (Α' 177)».

Νομοτεχνικώς αρτιότερο θα ήταν να προστεθεί η ως άνω εξουσιοδότηση στον κυρωτικό της Διεθνούς Συνθήκης νόμο 3165/2003.

2. Επί του άρθρου 7

Με την προτεινόμενη διάταξη αντικαθίστανται εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4139/2013, τα οποία περιέχουν δύο εξουσιοδοτήσεις προς έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων.

Συναφώς επισημαίνεται ότι «η κατάργηση εξουσιοδοτικής διάταξης δεν καταργεί απαραίτητως κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν βάσει αυτής. Ωστόσο, η κανονιστική πράξη δεν μπορεί πλέον να τροποποιηθεί ή να καταργηθεί με όμοια κανονιστική πράξη, καθώς ελλείπει προς τούτο η αναγκαία εξουσιοδότηση. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση αυτή, η εκδοθείσα κανονιστική πράξη εξακολουθεί να ισχύει και μπορεί πλέον να καταργηθεί μόνο με νόμο» (Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας, Γ.Γ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, 2020, σελ. 35).

Εν προκειμένω, εξακολουθούν να ισχύουν οι κ.υ.α. που έχουν εκδοθεί κατά τις υπό αντικατάσταση εξουσιοδοτικές διατάξεις, εφόσον δεν αντίκεινται κατά περιεχόμενο στην προς ψήφιση νέα διάταξη.

3. Επί του άρθρου 12

Με την παράγραφο 1 του προς ψήφιση άρθρου αντικαθίσταται η παρ. 5 του άρθρου 10 του ν.δ. 420/1970, και ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «μπορεί με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, (...) να επιβάλλονται για χρονική περίοδο μέχρι ένα (1) έτος ειδικά ή πρόσθετα περιοριστικά της αλιείας μέτρα σε σχέση με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται από τα διατάγματα που εκδόθηκαν ή εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 1.».

Προσθήκη της φράσης «του παρόντος άρθρου», στο τέλος της ανωτέρω διατύπωσης, θα ενίσχυε τη σαφήνεια της προτεινόμενης διάταξης.

Εξ άλλου, με τη παράγραφο 2 του άρθρου 12 καταργείται η «περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν.δ. 420/1970, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4235/2014 (Α' 32) και αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4597/2019 (Α' 35)», και αντικαθίσταται η περ. γ' της ίδιας, ως άνω, παραγράφου, η οποία ρυθμίζει τους όρους της διαγραφής διοικητικής κύρωσης, εφόσον έχει ασκηθεί εμπροθέσμως προσφυγή κατά της πράξης επιβολής, η οποία δεν έχει συζητηθεί, και έχει υποβληθεί από τον προσφεύγοντα αίτηση μη συζήτησης της προσφυγής και ρύθμισης της χρηματικής κύρωσης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας που είχε παραταθεί έως τις 31-10-2019 (παρ. 2 άρθρου 19 ν. 4625/2019).

Συνεπώς, στη δεύτερη περίπτωση, αλλά και στις τρεις που δεν τίγονται από την προς ψήφιση διάταξη, εξέλιπε, ελλείψει νέας παράτασης, η προϋπόθεση του εμπροθέσμου της αίτησης μη συζήτησης προσφυγής και ρύθμισης της χρηματικής κύρωσης.

Αθήνα, 1.6.2020

Ο Εισηγητής
Ανδρέας Κούνδουρος
Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών